

Sortering af polte giver større kuld og mere holdbare søer

VED AT MÅLE POLTENES RYGSPÆK OG VEJE DEM OG FRASORTERE DE LETTESTE OG MAGRESTE, KAN MAN SKABE MERE ENSARTEDE HOLD AF POLTE FØR LØBNING. DET SKABER GODE RESULTATER – BÅDE I FORHOLD TIL KULDSTØRRELSE OG HOLDBARHED.

Hvor tunge skal poltene være for at sikre den optimale kuld størrelse? Og hvad skal der til for at sikre, at søerne har den ønskede holdbarhed?

Først blev søernes vægt vurderet som det vigtigste parameter i forhold til holdbarhed af søerne og kuld størrelse. Så fandt man ud af, at poltenes alder spillede en rolle. SEGES Svineproduktion har kigget nærmere på at finde sammenhænge mellem vægt, alder og det nyeste parameter: Rygspæk.

Derfor kan specialkonsulent hos SEGES Svineproduktion Thomas Sønderby Bruun, nu komme med en klar anbefaling:

"Det handler i bund og grund om at optimere på poltene, inden man løber dem. For at sikre, at de kan præstere optimalt, skal man sørge for at fodre dem, så de er helt klar til en efterfølgende drægtighed. På den måde får man det klart største udbytte," siger han.

Konklusionen er, at det i høj grad handler om at få den rigtige mængde rygspæk på poltene – uden at det samtidig betyder, at de bliver for tunge.

"Der er en klar sammenhæng mellem kuld størrelsen og poltens vægt og vi fandt, at for hver 10 kg tungere polten er ved løbning, stiger kuld størrelsen med 0,4 totalfødte grise pr. kuld. Samtidig er der en klar sammenhæng mellem tykkelsen af rygspæk og

holdbarheden af søerne i form af andelen af søer, der løbes til andet kuld," siger Thomas Sønderby Bruun.

En af anbefalingerne er, at man forsøger at fodre poltene med den anbefalede foderkurve, som slutter på 2,9 FEsø og med et foder med et moderat lysin- og proteinindhold.

"Har en polt ikke den rigtige vægt eller tykkelse af rygspæk ved løbning, så er fejlen sket. Derfor er det en god idé at sortere poltene, når gennemsnitsvægten i stien er omkring 100 kg, så polte der er for magre og lette ikke insemineres i første omgang. Så kan disse polte insemineres, når de har de ønskede huld, men ved en lidt højere alder end planlagt," siger Thomas Sønderby Bruun.

OPTIMERET POLTEFLOW OG BEDRE POLTEUDNYTTELSE

På Varde Midtgård ser driftsleder Rasmus Sørensen store fordele ved at arbejde fokuseret med fodring af polte inden løbning.

"Før vi gik i gang med afprøvningen, havde vi ofte nogle store polte. De gav rigtig fine kuld størrelser i første kuld, men så kom en pæn andel af dem ikke i brunst efter fravæning og derfor røg de ud af produktionen. Desuden blev vores søer meget store, og det er ikke en holdbar løsning," siger han.

Efter Thomas Sønderby Bruuns anbefalinger har Rasmus Sørensen og medarbejderne

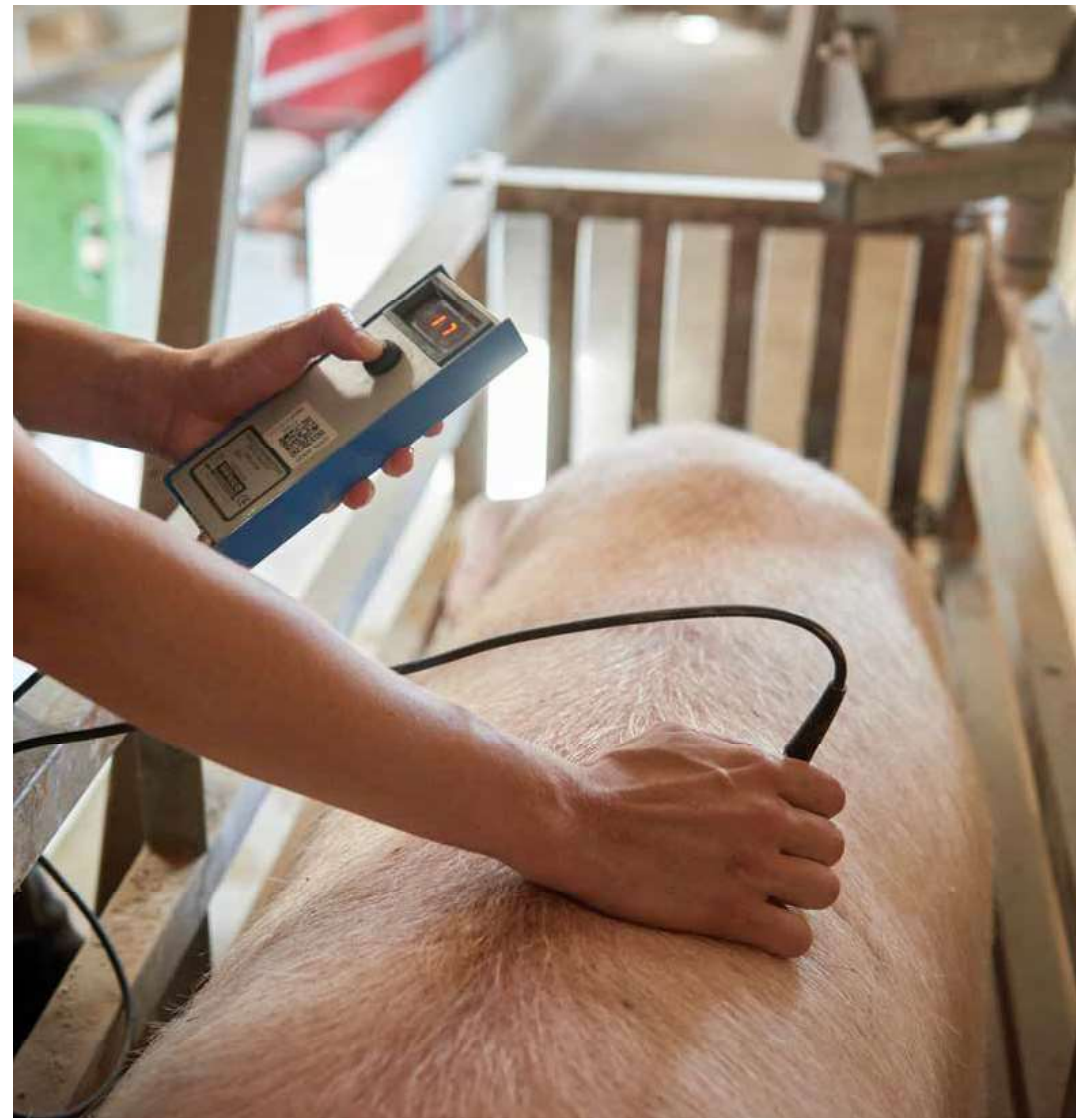
sat fokus på at undgå, at poltene bliver for gamle/tunge inden løbning.

"Vi kunne se, at en større andel af poltene i vores ene besætning, hvor vi anvender brunstsynchronisering, nåede frem til løbning til andet kuld, og har sat fokus på brunstsynchronisering i den anden besætning for at sikre en bedre polteudnyttelse. Andelen af polte, der løbes til andet kuld vil altid variere, men når vi opnår, at 95-97 procent af poltene når frem til løbning i andet kuld, er det toppen. Derfor skal det også vise sig i den anden besætning, hvor vi har ligget omkring 88 procent," forklarer Rasmus Sørensen.

Hvis en polt ikke lever op til de kriterier, der er sat, må den stå over til næste hold og dermed vente med at få ornekontakt. I mellemtiden kommer den på et tilpasset foder med lavt lysin- og proteinindhold, som får den til at være indenfor grænserne for, hvad der er optimalt.

Der er også sket ændringer i foderstrategierne til polte, og desuden er det besluttet, at polte, der ikke har tilstrækkeligt med rygspæk, holdes tilbage.

"Det fungerer rigtig godt for os. Den eneste ulempe, vi kan se er, at vi ikke får løbet alle de polte, vi normalt gerne vil. Til gengæld oplever vi så en bedre holdbarhed på søerne efterfølgende, og i det lange løb er det vigtigere for os," fortæller Rasmus Sørensen.

GODE RÅD

> løb poltene, når de er 230-240 dage gamle, vejer 140-160 kg og har et rygspæk på 14-15 mm.

DERFOR ER DET EN GOD IDÉ AT:

> de mindste og mest magre polte sorteres ud af stierne, når den gennemsnitlige vægt er ca. 100 kg i poltestierne

> de tildeles 10-15 procent mere foder end de øvrige polte.